

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

27/10/1998

C 651 Bedrijfsleven, Wetenschapsbeleid,
Onderwijs,
Nationale wetenschappelijke
en culturele instellingen,
Middenstand en Landbouw

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

27/10/1998

C 651 Economie, Politique scientifique,
Education,
Institutions scientifiques et culturelles,
Classes moyennes et Agriculture

Sommaire

Mardi 27 octobre 1998

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE, DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE, DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE L'AGRICULTURE - C 651

Question orale et interpellations jointes de :

- M. Tony Smets au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'introduction d'une assurance en matière de catastrophes naturelles à propos des inondations récentes" (n° 1408)
- Mme Simone Creyf au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance contre les calamités naturelles" (n° 2014)
- M. Robert De Richter au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance contre les calamités naturelles" (n° 2051)

orateurs : M. Smets, Mme Creyf, MM. De Richter, Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Question orale de Mme Anne Van Haesendonck au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "la législation européenne relative à la concurrence et le secteur des brasseries" (n° 1483)

orateurs : Mme Van Haesendonck, M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Interpellation de M. Geert Bourgeois au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le non-respect par Agusta de ses engagements en matière de compensations économiques et d'investissements" (n° 2072)

orateurs : MM. Bourgeois, Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Motions

Question orale de M. Marc van den Abeelen au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le dépassement de la norme salariale" (n° 1352)

orateurs : MM. van den Abeelen, Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur

Question orale de M. Richard Fournaux au vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'interdiction de la création de magasins d'usine en Belgique" (n° 1541)

orateurs : MM. Fournaux, Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur. Moors

Inhoud

Dinsdag 27 oktober 1998

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW - C 651

Samengevoegde mondelinge vraag en interpellaties van :

- de heer Tony Smets aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de invoering van een verzekering tegen natuurrampen naar aanleiding van de recente watersnood" (nr. 1408)

- mevrouw Simonne Creyf tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de natuurrampenverzekering" (nr. 2014)

- de heer Robert De Richter tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de natuurrampenverzekering" (nr. 2051)

sprekers : de heer Smets, mevrouw Creyf, de heren De Richter, Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

Mondelinge vraag van mevrouw Anne Van Haesendonck aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de Europese concurrentie-wetgeving en de brouwerijsector" (nr. 1483)

sprekers : mevrouw Van Haesendonck, de heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de niet-naleving door Agusta van de overeengekomen economische compensaties en investeringen" (nr. 2072)

sprekers : de heren Bourgeois, Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

Moties

Mondelinge vraag van de heer Marc van den Abeelen aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het overschrijden van de loonnorm" (nr. 1352)

sprekers : de heren van den Abeelen, Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel

Mondelinge vraag van de heer Richard Fournaux aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het verbod om in België fabriekswinkels op te richten" (nr. 1541)

sprekers : de heren Fournaux, Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel. Moors

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES INSTITUTIONS
SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE
RÉUNION PUBLIQUE DU
MARDI 27 OCTOBRE 1998

PRÉSIDENCE de
M. Ansoms

La séance est ouverte à 10.05 heures.

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN,
HET WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS,
DE NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE
EN CULTURELE INSTELLINGEN,
DE MIDDENSTAND EN DE LANDBOUW

OPENBARE VERGADERING VAN
DINSDAG 27 OKTOBER 1998

VOORZITTER :
De heer Ansoms

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

**Samengevoegde mondelinge vraag en
interpellaties van :**

- de heer Tony Smets aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de invoering van een verzekering tegen natuurrampen naar aanleiding van de recente watersnood" (nr. 1408)
- mevrouw Simonne Creyf tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de natuurrampenverzekering" (nr. 2014)
- de heer Robert De Richter tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de natuurrampenverzekering" (nr. 2051)

**Question orale et interpellations
jointes de :**

- M. Tony Smets au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'introduction d'une assurance en matière de catastrophes naturelles à propos des inondations récentes" (n° 1408)

- Mme Simonne Creyf au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance contre les calamités naturelles" (n° 2014)
- M. Robert De Richter au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'assurance contre les calamités naturelles" (n° 2051)

De voorzitter : De heer Tony Smets heeft het woord.

De heer **Tony Smets** (VLD) : Mijnheer de minister, het wordt een jaarlijkse traditie u te ondervragen over uw lang aangekondigd initiatief een verzekering in te voeren tegen natuurrampen, zoals aardbevingen, aardverschuivingen, grondverzakkingen en, *last but not least*, overstromingen. Ik heb deze traditie overgenomen van de heer Cortois maar eigenlijk bent u, mijnheer de minister, degene die deze traditie in stand houdt. Immers, eind 1995 kondigde u, ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van de beroepsvereniging van verzekeraars, een wettelijk initiatief aan om een verzekering tegen natuurrampen in te voeren. Een wetsontwerp zou vóór de zomer van 1996 worden ingediend.

Hiervan kwam niets in huis. U verzekerde Willy Cortois dat de krachtlijnen van een ontwerp van wet vastlagen en dat de Ministerraad dit wetsontwerp in de eerste helft van 1996 zou goedkeuren. Dit is blijkbaar gebeurd. Nu, bijna twee jaar en weer een natuurramp verder, zijn er in het parlement nog steeds geen concrete wetteksten ingediend. Bovendien hebt u, in de pers, nogmaals een dergelijk ontwerp aangekondigd.

Hoeveel rampen moeten er nog gebeuren voor u eindelijk de daad bij het woord zult voegen ? De problematiek is nochtans niet nieuw. De invoering van een natuurrampenverzekering wordt al jaren bestudeerd. Sinds de wet van 12 juli 1976 worden, op basis van het solidariteitsprincipe, de slachtoffers van natuurrampen vergoed door het rampenfonds. De procedure, die door de slachtoffers dient te worden gevoerd, is in het algemeen vrij omslachtig, traag en inefficiënt. In 1992 besloot de toenmalige regering om besprekingen te voeren met de verzekeraar om te komen tot een algemene private dekking via de brandpolis. Door de instelling van een dergelijke verzekering zou de schaderegelingsprocedure voortaan worden overgelaten aan de professionele verzekeraarsmaatschappijen en niet

Tony Smets

meer aan het slecht uitgeruste rampenfonds. De verzekeringssector heeft steeds loyaal meegeworkt aan een mogelijke regeling. De krachtlijnen van de verzekering liggen, maar verluidt, al jaren vast en een ontwerp van wet zou door de regering reeds in het begin van 1997 zijn goedgekeurd. Waarom zijn er nog steeds geen teksten in het parlement ingediend? Waaraan is de vertraging te wijten? Wanneer zal het ontwerp in het parlement worden ingediend?

Tot slot zou ik graag een antwoord krijgen op enkele inhoudelijke vragen krijgen. Welke zijn de grote lijnen van het ontwerp? Komt er een algemene verplichting tot het nemen van een verzekering tegen natuurrampen, zoals in Frankrijk en Groot-Brittannië, of wordt ze verplicht opgenomen in de brandverzekering? Welke risico's zullen worden gedekt? Hoe zal het begrip overstroming worden gedefinieerd? Hoe groot zal de premieverhoging zijn? Hoe zal worden beoordeeld of er sprake is van een ramp? In welke mate geldt het principe van de solidariteit? Zullen er risicozones worden afgebakend? Geldt de dekking ook voor kleine ondernemingen en voor landbouwbedrijven?

De voorzitter: Mevrouw Simonne Creyf heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij hebben in het verleden al vaker over de natuurrampenverzekering gesproken. Zowel bij de besprekingsnota's van de minister als in mijn parlementaire vragen, onder meer op 21 oktober 1997, heb ik aan de minister uitleg gevraagd over het achterwege blijven van de modernisering van de verzekeringswetgeving. Ik heb daarbij telkens ook verwezen naar de problematiek bij de afhandeling van de schadevergoeding bij natuurrampen. Vorig jaar nog heb ik bij de minister aangedrongen op een snelle behandeling van dit dossier. In mijn vraag van 21 oktober 1997 heb ik gezegd en ik citeer: "De vraag is of wij moeten wachten op een volgend drama vooraleer in aller ijl werk wordt gemaakt van een nieuwe en moderne wetgeving inzake natuurrampen".

Zowel de reacties van de minister naar aanleiding van de recente overstromingen, als de overstromingen zelf wijzen er sterk op dat ik gelijk krijg. De algemene regel op dit ogenblik is dat getroffenen van overstromingen zich enkel kunnen beroepen op het Rampenfonds. De inschakeling van het Rampenfonds echter blijkt in het verleden vrij veel problemen met zich te

hebben gebracht, niet alleen inzake de trage afhandeling van de schadedossiers, maar ook in verband met de bepaling en de wijze van vergoeding.

Twee weken geleden heb ik minister Daerden reeds ondervraagd over het Rampenfonds. Ik meen dat naar aanleiding van de jongste overstroming de regering zeer snel en accuraat heeft gereageerd.

Mijnheer de minister, er wordt reeds lang over een verzekering tegen natuurrampen gesproken. Ik hoor reeds geruime tijd dat verzekeraars en verbruikers het reeds lang, minstens een jaar, eens zijn over een regeling terzake. Intussen heeft de Ministerraad een voorontwerp van wet goedgekeurd betreffende de verzekering tegen natuurrampen.

Ik kom tot mijn vragen. Een eerste reeks heeft betrekking op de timing. Wat is de stand van zaken in dit wetsontwerp? Hebt U over dit ontwerp de nodige adviezen ingewonnen? Wanneer werden die adviezen gevraagd, wanneer hebt u deze verkregen en welke adviezen hebt u nog niet verkregen? Wanneer zou de Kamer dit ontwerp kunnen behandelen?

Een tweede reeks vragen betreft de inhoudelijke aspecten. Wat een toekomstige natuurrampenverzekering betreft, denk ik dat het zeer belangrijk is twee principes met elkaar te verzoenen, met name de solidariteit en de verantwoordelijkheid en dit zowel voor de particulieren als voor de overheid. In het voorgestelde systeem moeten beide principes worden gestimuleerd. Bij de idee dat solidariteit en verantwoordelijkheid moeten samengaan kan men zich afvragen of het principe van de solidariteit niet op een ander dan op het nationale niveau moet worden gelegd. Ik denk bijvoorbeeld aan het niveau van de gemeente, eventueel aangevuld met hogere niveaus, zoals het provinciaal of het gewestelijk niveau. Het systeem van een lager niveau zou verhinderen dat de gevraagde solidariteit te abstract is. Bovendien zouden de gemeenten en eveneens de andere overheden, meer verantwoordelijk worden geseld voor hun ruimtelijk en afwateringsbeleid. De vraag blijft of het zinvol is een vergoedingssysteem in te voeren dat volledig losstaat van ieder voorkomingsbeleid. Welke *incentives* zijn er voor de particulier en voor de overheid om catastrofes te voorkomen, indien hier toch geen financieel winst uit voortvloeit? De vraag rijst of degenen die toch een voorkomingsbeleid voeren, niet tweemaal betalen. Hoe wil de minister de principes van verantwoordelijkheid en solidariteit verzoenen?

Hoe zullen de gewesten die verantwoordelijk zijn voor de waterhuishouding, bij dit wetsontwerp en bij deze problematiek worden betrokken? Op basis van welke criteria zullen de risicozones worden afgebakend? Zullen voor het hele land dezelfde criteria gelden? Hoe zullen de gewesten worden aangezet, bijvoorbeeld inzake verkavelings- of rioleringswerken, een beleid te voeren dat met het overstromingsgevaar rekening houdt?

In verband met de premie en de vrijstelling heb ik eveneens enkele vragen. De premie en de vrijstelling zullen door een koninklijk besluit worden bepaald. Dit besluit zal de minimale en de maximale percentages van de premies bepalen. Inzake de premieberekening zou, volgens een persbericht, de bijkomende premie die de verzekeraar moet betalen voor de waarborg tegen natuurrampen, ongeveer 17% van de brandverzekeringspremie bedragen. Kan de minister dit percentage bevestigen? Waarschijnlijk is de koppeling aan de brandverzekering de beste keuze, maar de brandverzekering is geen verplichte verzekering. Wordt de brandverzekering voor iedereen verplicht? Wat gebeurt er met personen die geen brandverzekering hebben? Kunnen zij nog een beroep doen op het Rampenfonds? Kan de verzekeraar iemand een brand- of overstromingsverzekering weigeren, bijvoorbeeld omdat de woning brandtechnisch een te groot risico inhoudt? Zal er voor iedereen een premietoeslag worden aangerekend of komt er enkel een basistoeslag? Kan men zich nog extra verzekeren indien men dit zou wensen? Wat de vrijstelling betreft hebben we de consumentenbeweging, *Test Aankoop*, gehoord. Zij achten een procentuele waarborgbeperking of de beperking van de te dekken risico's onaanvaardbaar. Wat denkt de minister over de concrete invulling van de in het wetsontwerp voorziene vrijstelling? Zullen bijvoorbeeld goederen die in de kelder staan, worden vergoed?

Ik kom thans bij de staatswaarborg. Volgens een persbericht van de Ministerraad zou de Staat borg staan en bij een belangrijke ramp tussenkomsten door ofwel een lening te waarborgen ofwel rechtstreeks een deel van de schade, die niet door de verzekeraar wordt vergoed, voor haar rekening te nemen.

De vraag is natuurlijk wat is een "belangrijke" ramp. Wie zal bepalen wat een belangrijke ramp is? Hoe verantwoordt de minister dat de overheid in sommige gevallen blijkbaar toch nog zal moeten tussenkommen?

De voorzitter : De heer Robert De Richter heeft het woord.

De heer Robert De Richter (SP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, er werden al heel wat vragen gesteld en er werd reeds veel over de natuurrampenverzekering gesproken. Tussen de indiening van deze interpellatie en de besprekingservan, is een zekere tijd verstreken. Eind september heeft de regering een initiatief genomen. Ik wil niet in het algemeen vallen, maar sommige zinnen in het dossier dat in de Ministerraad werd besproken vallen mij toch op.

Een eerste punt betreft de financiële tussenkomsten ten laste van de Staat. Deze tussenkomsten zijn drieledig. Ten eerste zijn er de waarborgen voor leningen die door de herverkerskas worden voorzien. De bedragen die de Staat aanvankelijk zou moeten investeren kunnen vrij aanzienlijk zijn aangezien het Fonds nog in het beginstadium zit. Ten tweede zou de Staat een deel van de niet-gedekte risico's voor haar rekening moeten nemen. Ten derde is er nog steeds de voorziening voor het Waarborgfonds. Betreffende deze drie punten vroeg de Inspectie van Financiën of, ingeval van ramp, al dan niet bepaalde grenzen zouden worden ingevoerd. De Inspectie van Financiën vroeg zich ook af, indien grenzen zouden worden bepaald, hoe het voorziene aandeel zou worden gefinancierd en wat er zou gebeuren met het niet-voorziene deel.

Het tweede punt betreft de experts die zowel het risico moeten afleiden als de risicogebieden aftijnen. Er werd uiteraard een tussenkomst voorzien door de gewesten want deze materie behoort tot hun bevoegdheid. Ik merk dat daar eveneens een taalevenwicht wordt nagestreefd. Wat is de situatie in het Brussels Gewest en in het Duitstalig gebied? Hoe verloopt het beroep tegen deze afbakeningszones? Is beroep wel mogelijk? Wie zullen deze experts zijn? Zijn dit waterhuishoudingsspecialisten of ingenieurs die bekwaam zijn in bodemanalyse, die kunnen bepalen hoeveel overstromingen er in die gebieden zijn geweest en die de evolutie in een streek kunnen inschatten? Wat gebeurt er met een streek, of een deel ervan waar, in het kader van een bouwtoelating, in een grondophoging werd voorzien? Vallen deze streken dan onder die afbakeningszone? Kan het gevolg dan zijn dat men niet in aanmerking komt voor deze verzekering indien later toch wordt gebouwd? Er blijven dus heel wat vragen onbeantwoord.

De laatste zin van een persmededeling die op 25 september 1998, na de Ministerraad, werd verspreid, is toch wel heel cynisch. Ik citeer: "Het gelden van spoed zou aan alle latere fases van de procedure worden gevraagd." Het is toch wel overdreven cynisch om in alle latere fases spoed te vragen. Ik wil u niet herinneren aan alle verloren tijd, maar mijn vraag luidt welke fases er nog zijn? Welke timing werd voorzien? Wanneer zal het advies van de Raad van State er zijn? Wanneer zal dit ontwerp in het parlement worden behandeld? Kan dit nog in de Senaat tijdens deze legislatuur worden goedgekeurd? Op die manier zullen onze medeburgers misschien toch nog een verzekeringssysteem tegen overstromingen hebben die niet zo uitzonderlijk zijn als men ons steeds wil doen geloven.

Een tweede punt betreft de moeilijkheden. De krachtlijnen van het ontwerp zijn sedert 1997 gekend en goedgekeurd. De concrete inwerkingstelling van het ontwerp moet echter nog worden gepreciseerd. Nieuwe moeilijkheden zijn gerezen bij het opstellen van de teksten. Het lijkt me belangrijk deze nader te bepalen.

Ten eerste, is er het juiste toepassingsgebied van het ontwerp. Welke rampen zullen worden gedekt? Welke schade zal worden vergoed? Welke goederen zullen worden uitgesloten?

Ten tweede, zijn er de risicozones. Voor welke risico's moeten dergelijke zones worden voorzien? Wie zal ze afbakenen? Welk zal het stelsel zijn van de goederen die binnen deze zones gelegen zijn?

3. Le rôle de l'Etat.

Celui-ci est le garant final du système. A titre supplétif, il faut effectivement assurer la viabilité du système. Cela implique un contrôle sur la caisse centrale de réassurance.

4. Le recours contre les responsables.

Même en cas de catastrophe naturelle, une faute d'un tiers - par exemple, une autorité publique, une commune ou une région - peut aggraver les dommages. Dans ce cas, faut-il permettre un recours des assureurs ?

5. La prime et la franchise devront encore être précisées dans un arrêté d'exécution.

6. Enfin, se pose la question de la période initiale. Qui supportera les indemnisations d'une catastrophe survenant lorsque les réserves des assureurs ne sont pas encore constituées ?

J'en arrive au principe de solidarité.

L'objectif du projet est de permettre une indemnisation correcte, à un coût raisonnable. Ceci pose un problème, surtout en matière d'inondations. Les zones directement exposées aux risques sont trop réduites pour calculer une prime qui ne soit pas excessive. Il faut donc mutualiser le risque sur l'ensemble du territoire.

Je ferai cependant remarquer trois éléments.

1. La prime couvre l'ensemble des catastrophes naturelles, et pas uniquement les inondations. Elle doit rester dans des proportions acceptables.

2. Cette prime devra tenir compte des réserves qui auront été constituées. Elle doit donc être stabilisée, voire réduite dès que les réserves seront suffisantes.

Di Rupo

3. Le risque doit être envisagé sur le long terme. Une personne, qui n'est pas exposée aujourd'hui aux risques d'inondation, peut le devenir dans quelques années à cause d'un changement de conditions atmosphériques ou d'un déménagement dans une zone plus dangereuse. Cette personne pourra alors profiter des réserves accumulées en partie par ses propres primes.

Quelles sont les zones à risque ? Ce sont les endroits où le risque de catastrophe est plus fréquent. Le projet ne vise que les inondations. Si l'on envisageait d'autres risques, comme les tremblements de terre, les zones seraient trop étendues. Par contre, pour les chutes de rochers, elles seraient trop restreintes. La détermination des zones à risque se fera par arrêté royal. Au préalable, un collège d'experts sera consulté. Les Régions peuvent déléguer des représentants auprès de ce collège.

Dans les zones à risque, il faudra distinguer les biens construits avant et après la délimitation. Seuls ceux construits après la délimitation seront exclus de l'assurance. Ils ne pourront pas non plus bénéficier de l'intervention de la caisse des calamités.

J'en arrive à présent à quelques points précis soulevés par les membres. Le projet prévoit que tout contrat "incendie" comportera obligatoirement une garantie complémentaire contre les catastrophes naturelles. On utilisera la même technique que celle appliquée pour les tempêtes. La détermination du caractère catastrophique d'un événement se fera par arrêté royal, comme c'est le cas actuellement. Un collège d'experts sera consulté au préalable. On ne fait donc que formaliser ce qui se fait aujourd'hui de manière plus informelle.

Ce projet de loi a été déposé au Conseil le 25 septembre 1998; il a été approuvé le 2 octobre dernier. Les inondations de la mi-septembre se sont produites alors que le dossier cheminait. De toute manière, notre intention était de progresser en la matière. A présent, le projet est soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Cet avis doit normalement nous parvenir dans le courant du mois de novembre. Après adaptation, le projet sera soumis, en deuxième lecture, au conseil des ministres. J'espère pouvoir déposer le texte de ce projet sur le bureau du parlement avant la fin de cette année.

Je préciserai encore quelques éléments techniques. En ce qui concerne les fermes, il est clair que les bâtiments, et le cheptel qu'ils abriteraient, seraient assurés par l'assurance "catastrophes naturelles", et ce à concurrence d'un

montant pouvant aller jusqu'à un milliard. Tout ce qui se trouverait à l'extérieur des bâtiments relèverait des fonds "agriculture" actuels.

Quant aux PME, le nouveau système est applicable jusqu'à 36 millions de valeurs assurées. Au-delà de ce montant, il est possible de souscrire une assurance ordinaire.

D'après les simulations qui ont été faites, l'encaissement total des primes sera de l'ordre de 3 milliards. Ce montant correspondra donc à la réserve. Pour atteindre cette somme, il faudrait augmenter le contrat "incendie" en moyenne de 8 à 9%.

Pour ce qui est des niveaux d'intervention, il s'agit d'abord de l'assureur, ensuite de la caisse de réassurance, des réassureurs et enfin de l'Etat. A chaque niveau, il est évident que la notion du caractère supplétif s'impose. La caisse de réassurance n'interviendra donc que si l'assureur ne peut couvrir seul l'ensemble des frais.

Comme c'est le cas dans le cadre des assurances ordinaires, la victime pourra demander une contre-expertise, effectuée par un expert de son choix.

De **voorzitter** : De heer Tony Smets heeft het woord.

De heer **Tony Smets** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. We hopen dat het ontwerp een feit wordt. We hadden ook graag een schriftelijk weerslag van de antwoorden op de technische vragen.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Di Rupo** : Ik zal mijn antwoord aan de dienst overmaken.

De **voorzitter** : Mevrouw Simonne Creyf heeft het woord.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister eveneens danken voor zijn antwoord. We doen wel wat vervelend over de moeilijke weg die het ontwerp aflegt - het is er nog altijd niet - maar toch hebben we ook begrip voor de complexiteit van de materie, met haar verschillende belangen en tegenstellingen.

Momenteel worden de kosten van de overstromingsramp gedragen door de federale begroting en de gewestbegroting. Als we een natuurrampenverzekering hadden, zouden de verzekeraars en de herverzekeraars betalen. Verder uitspel heeft weinig zin. Uit de kranten haalde ik het cijfer van 17%; U houdt het echter bij 9%.

Minister **Di Rupo** : 17% is enkel voor een deel van de premie; 8 of 9% geldt voor het totaal van de premie, voor het surplus.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Berekend met of zonder taxen ?

Minister **Di Rupo** : Taxen inbegrepen. Ik zal u een gedetailleerde nota overmaken.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Het gaat hier om een belangrijk gegeven. Op welke manier zal de brandverzekering voor de betrokken verzwaard worden ?

M. **Di Rupo**, ministre : On vous enverra une petite note vous expliquant cela avec les simulations.

Mevrouw **Simonne Creyf** (CVP) : Dat zouden we graag vernemen. Verder moet er nog heel wat worden uitgewerkt via koninklijke besluiten. Ik hoop dat we zicht krijgen op de uitvoering als we het wetsontwerp bespreken. De inhoudelijke discussie reserveren we best tot het wetsontwerp wordt voorgelegd.

De **voorzitter** : De heer Robert De Richter heeft het woord.

De heer **Robert De Richter** (SP) : Mijnheer de voorzitter, ik blijf wachten tot we het ontwerp op technische basis kunnen beoordelen en alle aspecten kunnen bekijken. Uit alle mededelingen blijkt dat de Raad van State binnen de maand om advies wordt gevraagd, dat voor de behandeling in het parlement artikel 80 van de grondwet wordt ingeroepen. Plotseling hebben we een snelle procedure. Ik hoop dat de voorziene wachttijd van zes maanden niet langer geroken wordt door de extra tijd die eraan vooraf gaat. We mogen niet opnieuw terechtkomen in een situatie zoals we gekend hebben. Globaal zou het de federale begroting, gespreid over twee jaar, vijf of zes miljard frank kosten. Daarbij hebben de verzekерingsmaatschappij aan het publiek altijd verkondigd dat de schuld bij de politici lag dat er zo lang gegaard is.

Le **président** : La parole est au ministre.

M. **Di Rupo**, ministre : Un ministre doit toujours, non seulement, surveiller ses nerfs et garder son calme, mais aussi relativiser les choses. Dans certaines compagnies d'assurances, le dossier peut être très vite traité si on dit à nos concitoyens qu'ils paient beaucoup et aux compagnies qu'elles vont gagner beaucoup d'argent. Mais ce serait trop

Di Rupo

facile. Si on dit que chacun doit prendre sa part de risque, et que cela doit être raisonnable, alors c'est beaucoup plus difficile. Mais le métier d'assureur consiste à assurer, donc aussi à prendre des risques. Si cela dure depuis tant d'années, c'est que certains pensent que le métier d'assureur est un métier sans risque. Or, ce n'est pas le cas. C'est donc compliqué et ce le sera encore, car on n'est pas parvenu tout de suite à inscrire dans la loi un certain nombre de clients, ceux-ci devant être précisés dans un arrêté royal. Je veux que cela soit raisonnable. Je ne veux pas que cette assurance soit faite uniquement aux frais de nos concitoyens. La responsabilité n'est pas chez les hommes ou les femmes politiques, mais bien dans la discussion qui est difficile car les intérêts ne sont pas convergents, mais bien divergents.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Regeling van de werkzaamheden Ordre des travaux

De voorzitter : De heer Marc van den Abeelen heeft gevraagd om zijn vraag wat later te mogen stellen, aangezien hij werd opgehouden.

Mevrouw Annemie Van de Castele heeft zich verontschuldigd. Bijgevolg vervalt haar mondelinge vraag (nr. 1363).

Mondelinge vraag van mevrouw Anne Van Haesendonck aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de Europese concurrentie-wetgeving en de brouwerijsector" (nr. 1483)

Question orale de Mme Anne Van Haesendonck au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "la législation européenne relative à la concurrence et le secteur des brasseries" (n° 1483)

De voorzitter : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw Anne Van Haesendonck (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, geachte collega's, sta mij toe te ondervragen

over de concurrentie-wetgeving op Europees niveau, over de geplande veranderingen aan de reglementering inzake verticale afspraken en over de gevolgen daarvan voor de brouwerijsector in België.

Een aantal elementen spelen een rol. Er is het Groenboek, dat door de Europese Commissie in januari 1997 werd gepubliceerd. De Europese Commissie heeft initiatieven aangekondigd voor het vastleggen van een aantal nieuwe regels inzake verticale afspraken. De Europese Ministerraad zal zich daarover uitspreken. Eens dat is geschied kan men niet meer voorbijgaan aan artikel 85 van het verdrag dat bepaalt dat "alle overeenkomsten tussen ondernemingen welke de handel tussen lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken de mededinging te beperken, onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt". Het begrip verticale afspraken zou onder dit begrip kunnen vallen.

Daarnaast bestaat nog de verordening van 1983 met betrekking tot de toepassing van artikel 85, die vastlegt dat voor de brouwerijsector een aantal uitzonderingen kunnen gelden op de regel die in artikel 85 wordt bepaald.

Mijnheer de minister, deze vraag om uitleg is geïnspireerd vanuit een ongerustheid die in de sector heert, zowel in de sector van de grote brouwerijen, als in die van de talrijke kleine brouwerijen die België rijk is.

De uitzonderingsreglementering blijft tot 31 december 1999 bestaan. Wij krijgen het signaal dat het niet de bedoeling is de huidige uitzonderingsreglementering voort te zetten. Vandaar de ongerustheid van de sector die vreest dat, vanaf het ogenblik dat de uitzonderingsreglementering voor hen niet meer van toepassing is, dit een zware last zal betekenen.

Mijnheer de vice-eerste minister, bent u op de hoogte van de wijzigingen die zullen worden doorgevoerd ? Werd, met het oog op de voorstellen die ter tafel zijn gebracht, reeds nagegaan wat de gevolgen hiervan kunnen zijn voor de toch niet onbelangrijke economische sector van de brouwerijen in België ? Welke houding zal België in de Europese Ministerraad aannemen wanneer dit dossier zal worden behandeld ? Werd er rekening gehouden met een aantal maatschappelijke gevolgen die uit de economische gevolgen kunnen voortvloeien ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer Di Rupo, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik ben er inderdaad van op de hoogte dat de Europese Commissie de bestaande regelgeving inzake verticale afspraken wil aanpassen. Het werd geen specifieke herziening van de bierleveringscontracten. Het betreft een algemene herziening van het beleid van de Europese Commissie inzake verticale distributieafspraken.

Na een uitgebreide consultatie, stelde de Europese Commissie in september 1998 een voorstel op. Eind oktober 1998 zal de commissie bij de Europese Raad twee ontwerpen van kaderwetten indienen. De commissie hoopt dat deze kaderwetten tegen april of mei 1999 zullen zijn goedgekeurd. De commissie moet dan, in twee officiële consultatierondes met de lidstaten, haar nieuwe voorstel voor een groepsverordening voorleggen.

En 1996, 52% des cafés en Belgique étaient liés à un brasseur par un contrat de brasserie. Le principe général est l'interdiction d'ententes qui portent atteinte à la concurrence entre Etats membres de l'Union européenne. Par dérogation à cette interdiction, certaines exemptions peuvent être accordées. Ces exemptions constituent cependant l'exception.

La nouvelle proposition de la commission contient la rédaction d'un règlement unique d'exemption par catégories pour les accords verticaux. Il n'y a donc plus de traitement spécial pour les accords verticaux dans le secteur de la bière. Si nous devions appliquer la nouvelle proposition de la commission aux contrats de brasserie, nous pourrions constater ce qui suit - ce qui serait une révolution de plus pour la Belgique !

Première hypothèse : un brasseur a une part de marché qui se situe au-dessus du seuil de la part de marché du règlement d'exemption par catégorie. Dans ce cas, les contrats de brasserie ne sont pas automatiquement exemptés par le règlement. Par contre, ce brasseur peut demander une exemption individuelle à la commission, en notifiant ses contrats de brasserie individuellement à la commission.

Is het duidelijk ? (Nee)

Ik herhaal in het Nederlands. Eerste hypothese : een brouwer heeft een marktaandeel dat zich situeert boven de marktaandeelsgrenspel van de groepsverordening. In dat geval zijn deze brouwerijcontracten niet

Di Rupo

automatisch vrijgesteld door de groeps-vrijstellingsoverordening. Deze brouwer kan daarentegen wel de commissie nog vragen om een individuele vrijstelling door zijn brouwerijcontracten individueel aan te melden bij de commissie.

Seconde hypothèse : un brasseur a une part de marché qui se situe en-dessous du seuil de la part de marché dans le règlement d'exemption. Dans ce cas, les contrats de brasserie seront automatiquement exemptés par le règlement d'exemption par catégorie. Dans la mesure où la commission peut accorder des exemptions individuelles, il n'y aura pas d'impact négatif par rapport à la situation antérieure.

Au contraire, la commission examinera au cas par cas les situations qui méritent une exemption individuelle au regard de la concurrence. Ceci sera plus favorable aux consommateurs.

D'après la commission, la future politique concernant les accords verticaux doit avant tout protéger la concurrence et l'intégration du marché. Ensuite, la future politique doit également favoriser la décentralisation. Les autorités nationales de la concurrence doivent davantage intervenir dans l'application de la législation européenne en matière de concurrence.

Vous savez d'ailleurs qu'un projet extrêmement important est actuellement étudié au Sénat. Le président de la commission du Sénat attend de faire approuver ce projet, afin qu'il puisse être voté en séance plénière et être présenté à la Chambre pour discussion.

La section "prix et concurrence" de mon département a communiqué à la Commission européenne le point de vue suivant, établi après consultation du conseil de la concurrence et de la commission de la concurrence. Une réglementation simple doit être rédigée en matière d'accords verticaux. Cette réglementation doit offrir suffisamment de sécurité juridique. C'est pourquoi un accord est intervenu sur la proposition de la commission de rédiger un seul règlement d'exemption par catégorie, étendu et général. Il concerne tous les accords verticaux en matière de distribution de produits et de services. Ceci mènera à une simplification.

Actuellement, il y a trois règlements d'exemption par catégorie : la vente exclusive, l'achat exclusif et la franchise.

Les cafés sont principalement concernés par l'achat exclusif. Ils ont un contrat d'exclusivité qui les lie à un brasseur.

La Commission européenne souhaite avoir une approche plus économique dans l'analyse des accords verticaux. Ceci a été considéré comme positif par mon département.

Chers collègues, je continuerai à suivre ce dossier avec une attention particulière pour que l'on puisse tenir compte de la spécificité de certains secteurs belges, tels que le secteur des brasseries et pour que l'on prenne en compte également tant les considérations sociales qu'économiques. C'est évidemment un secteur auquel tout Belge est sensible.

Monsieur le président, pour plus de facilités, je communiquerai ma réponse tant en français qu'en néerlandais à l'interpellatrice.

Il faut retenir qu'une proposition de la commission sera prochainement soumise au conseil des ministres. Si elle est approuvée, cette proposition changera les choses. Car tous les brasseurs qui, dans une catégorie considérée, ont un volume supérieur à la moyenne - il y en a quelques-uns dans le cas chez nous -, devront demander des dérogations par type de contrat. Cela change évidemment la donne par rapport à la situation actuelle.

N'oublions pas, chers collègues, que, dans ce pays, nous sommes passés, par exemple dans le domaine des télécommunications, d'une situation de monopole à une situation de libre marché. La concurrence doit profiter à tout le monde. Mais soyez assurés que nous restons attentifs à la spécificité du secteur.

De **voorzitter** : Mevrouw Anne Van Haesendonck heeft het woord.

Mevrouw Anne Van Haesendonck (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord, maar wens toch meer te vernemen over die drempel. Met name, hoe hoog zou die drempel liggen ? En zal het gros van onze Belgische brouwerijen zich onder of boven deze drempel bevinden ? Alles hangt natuurlijk af van de hoogte van die drempel.

Le **président** : La parole est au ministre.

M. Di Rupo, ministre : Les seuils sont actuellement situés entre 20 et 40% du marché. Mais cela va être discuté en conseil des ministres.

Il y a, en Belgique, 117 brasseurs et 28 334 cafés (dont une quinzaine rien que sur la place de Mons). C'est agréable de vivre en Belgique !

En nombre de cafés par province, cela donne :

Anvers : 4 449;

Brabant : 5 314;

Flandre occidentale : 4 233;

Flandre orientale : 4 580;

Hainaut : 3 585;

Liège : 2 242;

Limbourg : 2 260;

Luxembourg : 651;

Namur : 1 020.

Manifestement, on boit quand même plus au Nord qu'au Sud du pays !

De **voorzitter** : Hoeveel cafés per inwoner ?

M. Di Rupo, ministre : La moyenne nationale est de un café pour 359 habitants.

Le **président** : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "de niet-naleving door Agusta van de overeengekomen economische compensaties en investeringen" (nr. 2072)

Interpellation de M. Geert Bourgeois au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le non-respect par Agusta de ses engagements en matière de compensations économiques et d'investissements" (n° 2072)

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, collega's, de aanleiding tot deze interpellatie is de berichtgeving over de tegenstrijdige verklaringen en standpunten op de zitting van het Hof van Cassatie op 12 oktober 1998 van de heer Jacobs, directeur Economische Compensaties Legeraankopen van het ministerie van Economische Zaken, energizids en de heer Dejanghe, kabinetschef van toenmalig minister van Economische Zaken, de heer Willy Claes, anderzijds over de problematiek van de investeringen en de compensaties waartoe Agusta zich verbonden had.

Geert Bourgeois

De discussie spitste zich toe op de wisselwaarborg, het aval, dat door de Italiaanse overheidsholding EFIM werd verleend. De heer Jacobs zei in dat verband - ik citeer uit een interview met hem in de *Gazet van Antwerpen* - : "Eigenlijk ging het maar om een morele waarborg... De bankwaarborgen die Agusta vroeger gaf, zijn inmiddels door België ontvangen. In principe zou men met het aval ook schadevergoeding kunnen eisen. Maar het contract is desu... zo gemaakt dat dit eigenlijk niet kan".⁸ Anderendaags verklaarde de heer Delanghe in dezelfde krant : "Ik vind het vreemd dat de opvolgers van Claes op Economische Zaken, Melchior Wathelet en Elio Di Rupo, er nog altijd geen gebruik van hebben gemaakt" - hij heeft het over dat aval van EFIM - , "om de Italianen een boete te laten betalen. Zij zijn hun beloofden inzake economische compensaties immers niet nagekomen". Ook *De Standaard* blokletterde de dag na die zitting : "België laat 2 miljard Agusta-geld liggen, maakt geen gebruik van staatswaarborgen".

Mijnheer de vice-eerste minister, mijn interpellatie is bedoeld om te achterhalen wat er nu precies aan de hand is, temeer aangezien ingeval technisch gelijkwaardige offertes bij militaire overheidsaankopen bijna altijd de beloofde economische compensaties doorslaggevend zijn voor de politieke besluitvormers, aldus luitenant-generaal Charlier, voormalig stafchef van het Belgisch leger. Welnu, als ik het goed heb - u zult dat straks al dan niet bevestigen - , had Agusta zich verbonden tot economische compensaties in de vorm van bestellingen bij Belgische bedrijven voor 73% van de waarde van het helicoptercontract, of 5,32 miljard. Er zouden echter slechts voor 4,7 miljard bestellingen zijn geplaatst. Voor het feit dat het bedrijf voor 1,2 miljard in gebreke is gebleven, zou de Belgische overheid een boete van 10% of 125 miljoen middels een bankwaarborg hebben geïnd.

Voorts verbond Agusta zich tot investeringen. Voor het dienaangaande in gebreke blijven zou het bedrijf ook een boete hebben betaald. Zo zou er voor Bierset, waar slechts de helft van de vooropgestelde jobs zou zijn gecreëerd, een boete van 17,8 miljoen zijn betaald; voor de niet-uitgevoerde investeringen in Zaventem 30 miljoen en voor de niet-gerealiseerde compo-sietfabriek in Lummen 100 miljoen.

Mijnheer de vice-eerste minister, ik heb terzake een tiental vragen. Ten eerste, tot welke compensaties en investeringen verbond Agusta zich nu precies en binnen welke termijn? Ten tweede, wat werd hiervan uitvoerd, voor welke

bedragen en wanneer? Ten derde, welke verbintenissen voor welke bedragen werden niet uitgevoerd? Ten vierde, hoe werd de niet-naleving vastgesteld? Werd Agusta in gebreke gesteld en hoe reageerde Agusta desgevallend? Ten vijfde, welke houding heeft de Belgische staat aangenomen ten opzichte van de contractbreuk door Agusta? Ten zesde, werd de gedwongen uitvoering geëist? Zo ja, voor welke bedragen? Of werd er - dit is mijn zevende vraag - geopteerd voor de ontbinding met betaling van schadevergoeding? Zo ja, om welke bedragen ging het? Ten achtste, waarom werd de EFIM-waarborg niet opgeëist?

Hiermee kom ik op de verschillende verklaringen van de heren Jacobs en Delanghe. Ik heb hier de tekst van de EFIM-staatswaarborg bij mij, dat mijn zonderling document lijkt te zijn. Het is gericht aan *Monsieur Willy Claes, vice-premier ministre et ministre des Affaires économiques* en ondertekend door *Il presidente Rolando Valiani*. Ik lees het voor :

"Monsieur le ministre, je tiens à vous confirmer que EFIM, en tant que holding d'Etat qui contrôle la société Agusta, avaluise les engagements économiques proposés par Agusta au ministère des Affaires économiques, dans le programme aéromobilité-1, et en particulier, en ce qui concerne les investissements projetés par Agusta et Italcompositi. Je vous prie d'agrémenter, etc."

Het is een kort bizarre briefje dat blijkbaar geen deel uitmaakt van het contract zelf. Ik citeer en ik vertaal vrij : "Ik bevestig dat EFIM, die als staatsholding de vennootschap Agusta controleert, zich borg stelt" - *avalise*, wat uiteraard op een garantie voor een wisselverbintenis lijkt - "voor de economische engagementen voorgesteld door Agusta aan de minister van Economische Zaken in het programma Aéromobilité 1 en in het bijzonder wat de investeringen betrifft voorgesteld door Agusta en Italcompositi".

Mijnheer de minister, is dat de enige tekst of is die waarborg ook opgenomen in het contract? Geldt alleen die brief van 5 december? Wat is de waarde daarvan?

De heer Jacobs zegt van meet af aan dat dit een morele zaak is en dat daarmee op juridisch vlak niets kan worden aangevat. De heer Delanghe zegt het tegenovergestelde. Volgens *De Standaard* van 13 oktober 1998 zou, volgens het juridisch advies van het departement en van een advocatenkantoor, die tekst van EFIM niet toelaten de contractueel

voorzien boetes op te eisen. Men schrijft daarbij dat dit bevredigend is omdat het kabinet van de heer Claes destijds het advies heeft ingewonnen van de Gentse professor Eddy Wymeersch, gespecialiseerd in financieel recht.

Ik kom tot mijn vragen terzake. Heeft de Belgische Staat een procedure ingesteld? Zo neen, waarom niet en zo ja, wat is de stand van de procedure? Hoe werden die boetes, die blijkbaar al betaald zijn, geïnd?

Ik lees ook in de pers dat Agusta de betaalde of de ingehouden boetes zal terugvorderen. Is het juist dat Agusta deze procedure voert? Zo ja, op welke gronden gebeurt dat? Welk verweer ontwikkelt de Belgische Staat daartegenover? Wordt er een tegeneis geformuleerd? Wat is de stand van deze procedure?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Di Rupo**, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel : Mijnheer de voorzitter, collega's, in antwoord op deze vragen heb ik het volgende mee te delen.

Ten eerste, de economische beschikkingen van het contract bevatten verplichtingen aangaande compensaties en investeringen alsook forfaitaire boetes ingeval van niet-uitvoering.

De compensaties bedroegen 73% van de eindwaarde van het contract. Het contract was 7 288 miljoen frank waard. Dit betekent dat 5 320 240 000 frank binnen een termijn van 8 jaar na de betrekking van het contract, zijnde 21 december 1988, moest worden gerealiseerd.

Een financiële boete van 10% van het bedrag van de niet-uitgevoerde compensaties was gedekt door een bankwaarborg.

Er waren drie investeringen voorzien. Ten eerste, een investering van 180 miljoen frank voor de oprichting van een distributiecentrum voor wisselstukken te Bierzelet dat operationeel moet zijn op eind december 1992. Een boete van 40 miljoen frank, gedekt door een bankwaarborg, was voorzien ingeval van het niet-respecteren van deze verbintenis.

Ten tweede, een investering van 150 miljoen voor de oprichting van een onderhoudscentrum te Zaventem dat operationeel moet zijn op einde van 1993. Een boete van 30 miljoen frank, gedekt door een bankwaarborg, was voorzien in het geval van het niet-respecteren van deze verbintenis.

Di Rupo

Ten derde, een investering van 1 miljard frank voor de oprichting van een fabriek voor composietmaterialen in Vlaanderen. Het industrieel dossier, de oprichting van de vennootschap evenals het plaatsen van bestellingen voor de industriële infrastructuur, moesten vóór 31 december 1994 worden gerealiseerd. Een boete van 100 miljoen frank was voorzien ingeval van het niet-respecteren van deze verbintenis.

L'échéance contractuelle du 20 décembre 1996, la société italienne a réalisé un montant de compensation de 4 milliards 67 millions 119 177 francs, d'où un déficit de 1 milliard 250 millions et une pénalité de 125 millions 312 000 francs a été appliquée.

En ce qui concerne le programme d'investissement, les engagements relatifs aux centres de distribution de pièces de rechange à Bierset ont été partiellement réalisés et une pénalité de 17 millions 888 000 francs a été appliquée.

Pour les investissements relatifs au centre de maintenance de Zaventem et à l'usine de matériaux composites *in Vlaanderen*, les engagements n'ont pas été réalisés aux échéances prévues et des pénalités respectives de 30 millions et de 100 millions ont été appliquées.

Selon les dispositions contractuelles, les rapports d'avancement introduits par la société Agusta ont été vérifiés par les services de contrôle du ministère des Affaires économiques et la firme italienne a été, à diverses reprises, avisée des manquements constatés. Après avoir mis la société Agusta en demeure de respecter ses engagements, le ministère des Affaires économiques a constaté que celle-ci n'envisageait pas de se conformer aux dispositions du contrat et le ministère a, par conséquent, appelé les garanties bancaires couvrant les pénalités.

M. Bourgeois se réfère à l'option ouverte par l'article 1184 du Code civil en cas d'inexécution d'un contrat synallagmatique entre l'exécution forcée et la résolution assortie de dommages et intérêts. Toutefois, d'après les juristes, cette disposition a une valeur supplétive et le contrat de base avait valablement fixé à l'époque, de façon forfaitaire, les pénalités dues en cas de non-exécution des engagements économiques. Dans le contrat de départ, à l'époque, les amendes en cas de non-exécution étaient clairement indiquées. Ce sont donc ces amendes que l'on a exécutées. L'inexécution des obligations de la société Agusta a entraîné, comme je l'ai indiqué,

l'application des pénalités contractuelles forfaitaires. L'aval de l'ESIM que vous avez évoqué ne pouvait porter que sur l'exécution de ces pénalités.

Enfin, la société italienne a contesté l'appel fait par mon département aux garanties bancaires, en prétendant que certains engagements avaient été remplis dans une plus grande proportion que celle admise par mon département, ce dernier s'étant montré particulièrement rigoureux.

La société italienne déclare aussi que l'inexécution d'autres engagements ne pouvait lui être imputée. La société a donc assigné l'Etat belge devant le tribunal de première instance de Bruxelles, pour obtenir le remboursement des pénalités perçues. Bien entendu, l'Etat belge réfute les assertions de la partie demanderesse. Le tribunal saisi n'a pas encore prononcé de jugement en l'espèce et nous attendons avec sérénité.

De **voorzitter**: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU): Mijnheer de minister, uit uw antwoord blijkt dat hetgeen tot op heden in de pers verscheen, juist is. De geïnvesteerde en niet-geïnvesteerde bedragen, die ik heb geciteerd, zijn blijkbaar correct. Om die reden werden boetes gevorderd die contractueel waren voorzien.

Ik meen dat de discussie zich toespits op de keuze die men maakt. Uw juristen zijn van mening dat een keuze voor de schadevergoeding betekent dat geen groter bedrag meer kan worden gevorderd.

Hierover kan natuurlijk worden gediscussieerd. Men kan immers de gedwongen uitvoering van een contract eisen en bij wijze van schadevergoeding grotere bedragen opvragen. Vooral toen bleek dat - zoals in de pers werd vermeld - een aantal mensen van Agusta zich van meet af aan zeer cynisch uitlieten over de beloofde investeringen en lieten uitschijnen dat zij deze toch niet zouden realiseren. Men zou dus verder kunnen gaan dan de contractueel voorziene boete van 10%, vooral nu blijkt dat Agusta, nog steeds volgens de pers, de Belgische Staat zou dagvaarden teneinde de boetes die werden ingehouden, terug te vorderen. Dit lijkt me een toppunt van cynisme.

Eerst haalt Agusta het contract binnen met de grootste compensaties als belangrijkste argument. Die compensaties en investeringen worden echter niet gerealiseerd en Agusta wordt beboet, maar heeft boven dien het lef deze

boetes terug te vorderen. Door die boetes die contractueel waren voorzien, komt Agusta er toch goedkoop van af.

Als men bedenkt wat het multiplicerend effect kan zijn van een investering van een miljard frank voor composietmaterialen, wat een toekomstgerichte investering is, dan moet men toch tot het besluit komen dat een boete van honderd miljoen frank zeer gering is. Ik vraag u dan ook, mijnheer de minister, dat u, wanneer u niet alleen de afwijzing van de vordering vraagt, maar ook een tegeneis formuleert en een groter bedrag vraagt.

De rechtspraak en de rechtsleer zijn daarover eenduidig. Men kan grotere bedragen vragen dan de voorziene forfaitaire boetes indien bedrog, kwade trouw, zware schuld vaststaan. Het is duidelijk dat van kwade trouw kan worden gesproken wanneer van meet af aan blijkt dat geen ernstig werk werd gemaakt van de uitvoering van die investeringen, en Agusta bovendien blijkbaar nooit het voornemen daartoe had.

Le **président**: La parole est au ministre.

M. Di Rupo, ministre : Si M. Bourgeois a fait le relevé de la jurisprudence en la matière, je lui demanderai de me la donner afin que je l'adresse à mes services.

Par ailleurs, je demanderai au département juridique de mon administration, au lendemain du prononcé du jugement de la Cour de cassation, d'examiner, à la lumière des faits, s'il n'y a pas lieu, compte tenu de l'arrêt, d'exiger des amendes plus importantes.

De **voorzitter**: Tot besluit van deze besprekking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Geert Bourgeois en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Geert Bourgeois

en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, beveelt de minister aan tegenover Agusta een tegeneis te formuleren ertoe strekkende de reële schade te vorderen."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Geert Bourgeois et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Geert Bourgeois

voorzitter

et la réponse du vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, charge le ministre de formuler une demande reconventionnelle visant à requérir les dommages réels."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heer Robert De Richter en mevrouw Simonne Creyf.

Une motion pure et simple a été posée par M. Robert De Richter et Mme Simonne Creyf.

Over de moties zal later worden gestemd. De besprekking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Mondelinge vraag van de heer Marc van den Abeelen aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het overschrijden van de loonnorm" (nr. 1352)

Question orale de M. Marc van den Abeelen au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "le dépassement de la norme salariale" (n° 1352)

De voorzitter : De heer Marc van den Abeelen heeft het woord.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de economische indicatoren voor België in de *Weekbrief* van de Nationale Bank heb ik gelezen dat de nominale loonkosten in België 0,4% sneller zouden stijgen dan bij onze drie belangrijkste handelspartners.

Toen de kaderwetten werden goedgekeurd heb ik ervoor gewaarschuwd dat er op dat vlak een probleem ging rijzen. U hebt mij toen, mijnheer de minister, op een zeer minzame manier gezegd dat ik de zaken niet goed had begrepen. Ik stel nu vast dat dat wel het geval was. Men kan de Nationale Bank - en zeker haar huidige gouverneur - er immers niet van verdenken het politieke standpunt van mijn partij te vertolken.

De lonen zullen naar verwachting stijgen met 2,7%. Dat is op zich niet zo erg, want met de stijging van 2,9% van vorig jaar zitten we nog maar aan 5,6%, terwijl de norm 6,1% is. Ons probleem is evenwel dat onze drie handelspartners, waarmee wij 80% van onze zaken doen, een kleinere loonstijging kennen dan wij. Bij de goedkeuring van de kaderwetten was het gemiddelde

loonkostenverschil 6%. Nu zal die kloof vergroten. Terzake wens ik u dus een aantal vragen te stellen. Biedt de kaderwet van 26 juli 1996 voldoende waarborgen om dergelijke overschrijdingen van de loonnorm te corrigeren ? Gaat u er bij de sociale partners op aandringen in een bijsturingsmechanisme te voorzien ? Ik had destijds reeds over een dergelijk mechanisme gesproken omdat er een grens was naar boven maar niet naar onder. Gaat de regering initiatieven nemen, indien de sociale partners daartoe niet bereid zouden zijn ? Als ik mij niet vergis, is het speerpunt van de federale regering toch de tewerkstelling. Als de kloof tussen de loonkosten vergroot, zal een belangrijk aantal arbeidsplaatsen wegvalLEN. Meent u niet te moeten ingrijpen ? Het globale werkgelegenheidsbeleid zal en kan slechts succes hebben als de ontsporing van de lonen ten overstaan van onze handelspartners wordt stopgezet. Welke extra maatregelen gaat u daartoe nemen ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Di Rupo**, vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel : Mijnheer de voorzitter, het geachte lid neemt het cijfer van 1998 als referentie.

De overschrijding van de loonkostenontwikkeling per "voltijdequivalent" in 1998 wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de lagere loonkostenontwikkeling per voltijdequivalent in 1997. Daarboven is het zo dat het cijfer, berekend door de Nationale Bank van België, enkel de loonkostenontwikkeling per voltijdequivalent beschouwt. Zoals door de wet is bepaald en zoals door de sociale partners is overeengekomen, worden de loonkosten per uur weerhouden.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven heeft overigens een omstandige methodologie uitgewerkt voor de opvolging van de loonkostenontwikkeling en dit op een wetenschappelijk verantwoorde manier, die de sociale partners in staat heeft toegelaten een consensus te bereiken over de evaluatie van de loonkostenontwikkeling. In het technisch verslag van de CRB komt overigens tot uiting dat de loonkostenontwikkeling per uur in België in de periode 1997-1998 overeenkomt met deze in de drie referentie-lidstaten.

Wat de loonkosten per eenheid-produkt betreft, stellen we vast dat de produktiviteitsverhoging in Duitsland

het gevolg is van een groot aantal ontslagen en een verhoging van de werkloosheid en dus niet het gevolg is van een stevige concurrentiekraacht.

La loi prévoit, en effet, à l'article 6 § 2 que la marge salariale pour la période du prochain accord interprofessionnel peut "être réduite à concurrence des différences de salaires qui proviennent d'une évolution plus importante du coût salarial durant les deux années précédentes que l'évolution dans les Etats membres de référence". Vu la méthodologie retenue dans le dernier rapport technique, ce problème ne se pose pas cette fois.

Le mécanisme de correction prévu à l'article 11 § 1er de la loi du 26 juillet 1996 n'entre en vigueur qu'après la première année de l'accord interprofessionnel. Il n'est donc pas d'application dans le contexte de l'accord interprofessionnel actuel.

Lors de l'évaluation de la marge salariale maximale pour la période 1999-2000, le Conseil central de l'économie a tenu compte de l'évolution globale et convergente des coûts salariaux quel que soit le concept choisi, sur toute la période 1997-2000. La marge salariale est fixée de telle sorte qu'à la fin de la période de quatre ans, les coûts salariaux en Belgique n'auront pas augmenté plus que dans les Etats membres de référence.

Monsieur le président, je pense avoir été extrêmement clair sur l'état actuel de la question.

De voorzitter : De heer Marc van den Abeelen heeft het woord.

De heer **Marc van den Abeelen** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de man die dit voor u heeft geschreven is een kunstenaar. Het onbewijsbare bewijzen, dat is formidabel ! U hebt inderdaad gerefereerd naar een aantal geleerde termen. Maar wat op het terrein gebeurt, namelijk dat de kloof groter wordt, wil de regering niet zien. Ik vermoed dat dit niet past in haar strategie. Onze concurrentiepositie wordt echter alsmaar slechter; de kloof met de andere landen inzake lonen wordt alsmaar groter.

Wat de productiviteit betreft zit u volgens mij fout. In België kan men de productiviteit niet meer verhogen. De loonkost vormt een handicap die wij in de loop der jaren door een slecht beleid hebben opgebouwd. Daardoor werden wij verplicht de productiviteit te doen toenemen. Door deze situatie is bij de andere partners een dubbel voordeel ontstaan. Enerzijds is er de handicap die

Marc van den Abeelen

de loonkost vormt, anderzijds de verplichte productiviteitsstijging. Ik hoop, indien u dit niet inziet, dat de kiezer dit wel zal doen.

Le président : La parole est au ministre.

M. Di Rupo, ministre : Je ne peux rien dire, monsieur le président. Je constate qu'on donne une réplique politique à une réponse extrêmement technique et précise du ministre. C'est le parlement qui a le dernier mot.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ordre des travaux

Regeling van de werkzaamheden

Le président : M. Roger Lespagnard a demandé le report de son interpellation (n° 2090) à une date ultérieure.

Question orale de M. Richard Fournaux au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'interdiction de la création de magasins d'usine en Belgique" (n° 1541)

Mondelinge vraag van de heer Richard Fournaux aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "het verbod om in België fabriekswinkels op te richten" (nr. 1541)

Le président : La parole est à M. Richard Fournaux.

M. Richard Fournaux (PSC) : Monsieur le président, monsieur le ministre, je souhaitais vous interroger sur un sujet ayant déjà fait l'objet d'une question avant les vacances parlementaires.

Pour rappel, un certain émoi a été vécu dans quelques communes tant du nord que du sud du pays, concernant l'installation de magasins d'usine, dont les petits commerces, et les organisations qui les représentent, craignent qu'ils ne déstructurent considérablement le tissu commercial local ou régional. En effet, ils s'installent en dehors des filières classiques de distribution commerciale, grossistes et

détaillants. L'absence d'une série d'intermédiaires leur permet de bénéficier d'une marge considérable et de pratiquer ainsi des prix nettement plus concurrentiels.

A l'époque, vous nous aviez répondu qu'il n'était nul besoin de légiférer en la matière puisque la législation belge actuelle suffisait à rencontrer ce genre de difficulté et à éviter que certains magasins d'usine ne s'installent à tort et à travers en dépit de ce que la loi prévoyait, à savoir organiser une vente du type "magasin d'usine" à l'occasion d'un événement bien spécifique : faillite ou fin de production d'un produit précis et donc le remboursement complet d'une production, etc. Il n'est donc pas possible en Belgique d'installer un magasin d'usine de manière définitive, qui commercialiserait des produits d'usine provenant de différents fabricants, à la suite d'opérations de déstockage.

Vous nous aviez rassurés à l'époque en proposant de rappeler, par voie de circulaire ou de lettre d'information, la législation en vigueur à l'ensemble des bourgmestres de Belgique et d'attirer leur attention sur le fait qu'une commune qui désire accueillir un tel magasin doit savoir que le ministère des Affaires économiques veillera au respect de la procédure et de la législation lors de la demande ou de la délivrance du permis socio-économique. En l'absence de respect de cette règle, le magasin ne pourra ouvrir ses portes.

Pourquoi ai-je souhaité que le sujet soit à nouveau évoqué ? Principalement, pour deux raisons.

1. En ma qualité de bourgmestre, je n'ai reçu aucune circulaire ou information de vos services rappelant le contenu de cette législation et attirant l'attention des bourgmestres sur les difficultés qui pourraient se présenter en cas de demande d'ouverture d'un tel magasin.

2. Si des dossiers relatifs à des demandes d'ouverture de tels magasins n'ont pas abouti dans certaines communes, c'est uniquement en raison de l'émoi local et de la marche-arrière de certains bourgmestres ou conseillers communaux préférant que ces projets ne se réalisent pas dans leur commune. Ce n'est donc absolument pas en raison d'une décision du ministère des Affaires économiques ou d'un rappel de la législation que ces projets n'ont pu aboutir mais bien parce que les communes ont craint une déstructuration du commerce local.

On constate aujourd'hui que les promoteurs de ces projets tentent de séduire d'autres communes ou régions.

Prenons le cas de Verviers, où le conseil communal est en train de se déchirer et ce, au-delà des clivages politiques, puisque des conflits surviennent au sein d'un même parti. Certains mandataires locaux verviétois désirent accorder le permis de bâtir, lequel entraînera par la suite une demande de permis d'exploitation et de permis socio-économique auprès de vos services. A Verviers, manifestement, les mandataires n'ont pas encore compris que se posait un problème de respect de la législation.

Je voudrais vous demander, monsieur le ministre, de bien vouloir "remettre les pendules à l'heure" en cette matière, sous peine de devoir assister à des dérapages.

Je ne suis pas partisan d'un protectionnisme à tous crins et je ne prétends pas qu'il faille balayer d'un revers de main de telles initiatives, mais il y a lieu de repréciser ce que l'on peut et ne peut faire en la matière.

Il est dramatique de voir des communes s'entre-déchirer et se lancer dans des projets qui, *in fine*, aboutiront à un échec que l'on vous imputera, en prétendant que le projet ne peut se réaliser faute de l'obtention du permis socio-économique.

Ma question d'aujourd'hui, monsieur le ministre, était en quelque sorte une manière d'actualiser le débat que nous avions eu il y a quelques mois. Depuis lors, il n'a plus évolué et a été abandonné par certaines communes, faute de combattants, mais revient au goût du jour dans d'autres. Car n'oublions pas que ces projets d'investissement se déplacent d'une commune à l'autre.

Le président : La parole est au ministre.

M. Di Rupo, vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur : Monsieur le président, c'est bien volontiers que je redonnerai mon avis au sujet de la proposition de loi déposée dans votre commission. Cette proposition visait, en fait, à modifier la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce pour interdire les ventes annoncées sous la dénomination "magasin d'usine". J'ai déjà expliqué que les dispositions actuelles de la loi étaient suffisantes. En effet, son article 23, §3 interdit toute publicité comportant des indications trompeuses sur l'identité ou les qualités du vendeur.

Di Rupo

C'est ainsi que si le magasin n'est pas directement exploité par l'usine, par le fabricant - donc sans intermédiaire -, il ne peut s'appeler magasin d'usine. En effet, il s'agirait là d'une publicité trompeuse qui est interdite.

J'ai dit également que j'insisterais auprès de mes services pour qu'ils interviennent rapidement et de la manière la plus efficace possible en cas d'infraction à cette disposition. Ceux-ci n'ont informé qu'un dossier, qu'ils avaient précédemment instruit, était actuellement soumis au tribunal correctionnel de Termonde. Ce dernier devra statuer sur la légalité du slogan "vente au prix d'usine".

Cinq autres infractions ont fait l'objet soit d'un PV d'avertissement, soit d'un dossier répressif tandis que deux autres sont encore en cours d'enquête.

J'en viens à l'utilisation de ces dispositions légales pour dissuader des promoteurs d'installer chez nous de nouveaux espaces commerciaux qui abriteraient des magasins d'usine. Il s'agit ici d'une matière différente. Nous devons établir une distinction entre, d'une part, la loi sur la publicité, qui interdit la publicité trompeuse et, d'autre part, la législation sur les implantations commerciales.

On m'a donné connaissance de divers projets appelés "Brussels factory", "Excelsius" à Mouscron, "Outlet mall" à Thimister, Villers-le-Bouillet, Verviers, Liège, Arlon, etc. En France, il est vrai qu'on parle plutôt de magasins d'usine.

Le répertoire de ces appellations montre les limites d'une disposition légale uniquement axée sur l'interdiction de la dénomination "magasin d'usine".

Pour éviter toute difficulté, il suffit au promoteur d'appeler son projet d'implantation, par exemple, "Fun shopping" ou d'utiliser d'autres dénominations à consonance anglo-saxonne.

Constatons qu'on ne peut tirer davantage de la loi sur les pratiques du commerce.

J'ai déjà eu l'occasion de rappeler au Sénat que l'implantation d'établissements de commerce de détail nécessitait une autorisation socio-économique préalable.

L'installation d'un nouveau complexe, comprenant des magasins d'usine dans le sens que nous venons d'évoquer - sans la présence de problèmes liés à des publicités trompeuses - tombe dans le champ d'application de la loi du 29 juin 1975 relative aux implantations commerciales.

Lorsqu'il examine de telles demandes, le comité socio-économique tient compte des critères fixés par arrêté royal : l'impact sur l'emploi, les avantages pour les consommateurs, l'impact sur le commerce existant, la localisation par rapport au centre ville. A ce jour, aucune demande n'a été introduite au comité socio-économique, mais j'ai entendu que des projets étaient en gestation.

En conclusion, monsieur le président, chers collègues, la loi sur les pratiques du commerce permet de s'opposer à l'usage abusif et trompeur de la dénomination "magasin d'usine". Cette loi ne nécessite pas de modification sur ce point.

En ce qui concerne l'implantation d'établissements de commerce de détail, recourant ou non à la dénomination "magasin d'usine", c'est la loi du 29 juin 1975 relative aux implantations commerciales qui est concernée.

Le président : La parole est à M. Richard Fournaux.

M. Richard Fournaux (PSC) : Monsieur le président, je voudrais redemander à M. le ministre, comme il y a quelques mois, s'il ne serait pas judicieux d'informer une nouvelle fois les autorités locales de ces différents éléments.

M. Di Rupo, ministre : Je n'y vois pas d'inconvénient. Pour ce qui concerne les implantations commerciales, les autorités communales ont leur mot à dire, mais la publicité trompeuse concerne directement l'administration et les tribunaux. Il me semble donc assez difficile d'envoyer une note attirant l'attention des bourgmestres sur deux éléments dont l'un ne se rapporte nullement à leurs compétences.

Je peux simplement attirer l'attention de l'Union des villes et des communes sur les procédures, mais il s'agit des procédures connues de 1975 pour les implantations commerciales.

M. Richard Fournaux (PSC) : Cela me convient, mais je reste convaincu, monsieur le ministre, que, sur le fond du dossier, il demeure un problème de distorsion de concurrence.

Je vais analyser votre réponse; je pense qu'il conviendrait de réexaminer la possibilité, peut-être au travers d'une modification de la loi, de mieux préciser ce qui est autorisé et ce qui ne l'est pas.

En effet, on parle ici d'organiser un magasin d'usine, donc provisoire. Mais qu'est-ce qu'un magasin d'usine, en

sens de la loi, tel que pensé par le législateur à l'époque ? C'est une usine installée à un endroit déterminé, qui liquide son stock. Ce n'est en tout cas pas une usine qui installe un magasin dans un endroit précis, pour liquider son stock tous les deux jours. Or, c'est ainsi que les choses sont organisées pour le moment.

M. Di Rupo, ministre : Alors c'est trompeur et cela tombe sous le coup de la loi relative à la publicité.

M. Richard Fournaux (PSC) : Vous avez raison, mais s'il s'agit de publicité trompeuse, il faut ramener les promoteurs de tels projets dans les rails de la loi, comme cela a été prévu. Donc, ce n'est pas possible; vous ne pouvez pas ouvrir un tel magasin. Vous me comprenez ?

M. Di Rupo, ministre : C'est indépendant de l'ouverture du magasin. Le socio-économique examine tout, y compris les effets de concurrence. Donc, quand l'autorisation du socio-économique est accordée, tous les éléments sont pris en considération : l'espace concerné, l'impact des divers éléments, etc.

Autre chose est l'attractivité commerciale. L'enseigne "Magasin d'usine" est destinée à attirer le client; cela tombe sous le coup de la loi relative à la publicité trompeuse.

M. Richard Fournaux (PSC) : Nous en reparlerons. Il convient de travailler ce dossier dans le détail.

M. Di Rupo, ministre : Je vous invite alors à prendre connaissance des détails. Le cas échéant, nous en reparlerons.

M. Richard Fournaux (PSC) : Je le ferai. Monsieur le ministre, si l'on suit jusqu'au bout votre logique, que je comprends parfaitement, à chaque fois qu'une enseigne "Magasin d'usine" sera apposée sur un magasin, vos services des Affaires économiques devront se rendre sur place pour vérifications. Ils devront contrôler tous les deux jours si les produits présentés à la vente proviennent bien d'un déstockage. Vous imaginez les proportions du travail ?

M. Di Rupo, ministre : Mais ils le font !

M. Richard Fournaux (PSC) : On en apprend tous les jours.

M. Di Rupo, ministre : J'ai un service très compétent, bien qu'il soit souvent sous-estimé.

De heer Chris Moors (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mag ik even het woord voeren ?

De voorzitter: Mijnheer Moors, hoewel het Reglement dit niet toelaat, wil ik u als collega met de grootste aandacht het woord niet weigeren.

De heer Chris Moors heeft het woord.

De heer **Chris Moors** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, ik wil graag even de praktijken onder de loep nemen die worden toegepast. Men ziet namelijk dat deze reeds bij voorbaat aan de wetgeving trachten te ontsnappen. Daar geschiedt het kwaad.

Het probleem situeert zich als volgt : projectontwikkelaars bezoeken een bepaalde streek met als voornaamste bedoeling hun gebouwen te slijten. In die optiek onderhandelen zij met de lokale overheden die zij heel wat voordelen in het vooruitzicht stellen. Nemem wij het geval Arlon. Natuurlijk botst dit op heel wat weerstand van de Luxemburgse middenstand. Maar op een bepaald ogenblik hebben de initiatiefnemers Arlon gewoon in de wind gezet. Zij zijn vertrokken zonder enige vorm van compensatie te bieden. Zij stonden het krijgen van een 'outlet' voor.

Omwillen van bepaalde weerstanden en andere voorstellen die ze kregen, onder andere uit Thimister, hebben ze hun zoektocht zelfs tot in Limburg voortgezet. Zij zijn op de eerste plaats geïnteresseerd in de vestiging van hun project. Om die reden onderhouden ze contacten met onder meer Amerikaanse instellingen.

De vraag rijst of dit al dan niet is toegelaten. Immers voor de sociaal-economische sector voelen zij zich niet meer verantwoordelijk. Dat is dan de verantwoordelijkheid van de firma die het initiatief neemt.

Mijn vraag bestaat erin of men de praktijken zou willen onderzoeken, die buiten enig wettelijk kader vallen. Pas dan kan objectief worden geoordeeld. Het antwoord is dus juist, maar de praktijk overstijgt op dit ogenblik de reglementeringen.

Le président: La parole est au ministre.

M. Di Rupo, ministre : Ce que vous dites n'est pas totalement faux. En effet, quand le promoteur dépose son dossier, en général, il présente la surface, le type de produits, le nombre d'emplois, etc. Voilà la base sur laquelle le dossier est étudié.

Je crois, mais je le ferai vérifier, que l'étude n'est pas toujours effectuée en fonction de l'enseigne : est-ce tel magasin ou tel autre ? Il est fréquent que des espaces accordés soient revendus par les promoteurs. Voilà qui rejoint l'objet de votre question.

Dans ce cas, si ces espaces utilisent une enseigne trompeuse, il s'agira de poursuivre malgré l'octroi du socio-économique. C'est le côté difficile du phénomène.

Mes chers collègues, j'ajouterai que la loi de 1975 ne me convient pas; je l'ai déjà affirmé à plusieurs reprises. Le

problème, c'est qu'il faut bien constater que n'apparaît aucun accord suffisant pour faire bouger ce cadre : c'est la "loi-cadenas".

Dans notre pays, le petit commerce croit qu'en ne bougeant pas, il se sauve; moi, je n'y crois pas, mais je sens que l'affaire est extrêmement compliquée. J'aurais préféré une législation beaucoup plus étudiée, plus raisonnable vis-à-vis de l'ensemble du territoire, en ce compris des conditions additionnelles comme, par exemple, l'obligation de déterminer par avance la destination finale des espaces, si pas totalement au moins pour leur majeure partie.

Pour le moment, la loi est ainsi faite; vous n'avez donc pas tort : ce risque existe. C'est alors la deuxième loi, la loi sur les pratiques commerciales qui s'impose.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

- *La réunion publique de commission est levée à 12.00 heures.*

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.00 uur.*